

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Заступник керівника
(профектор з науково-педагогічної роботи)

М. В. Афанасьєв

ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК У БАНКАХ

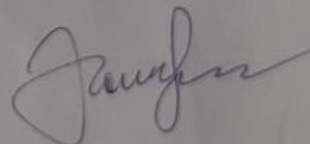
робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Освітня програма	«Банківська справа», «Фінанси і кредит»

Вид дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

вибіркова
українська

Завідувач кафедри банківської справи і
фінансових послуг

 Колодізов О.М.

Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця

2019

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри банківської справи і фінансових послуг.
Протокол № 2 від 12.09.2019 р.

Розробник:

Безродна О.С., к.е.н., доцент кафедри банківської справи і фінансових послуг.

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

1. Вступ

Анотація навчальної дисципліни:

Для успішного функціонування і розвитку банківського сектору в сучасних умовах вітчизняної економіки необхідне створення ефективного механізму управління, що орієнтований на вироблення обґрунтованих стратегічних та оперативних управлінських рішень з урахуванням постійних змін зовнішнього середовища та внутрішніх можливостей банківської установи. Основний обсяг інформації для обґрунтування таких рішень продукує фінансовий облік як система, що включає сукупність правил, методик і процедур обліку для виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передавання інформації про діяльність банку зовнішнім та внутрішнім користувачам.

Усі банківські операції потрібно простежувати від їх початку й впродовж усього періоду здійснення, до складання фінансових звітів. За цих умов вирішального значення набуває розумне регулювання банківської діяльності, що базується на правдивій бухгалтерській інформації та сприяє попередженню, а відтак і виключенню негативних процесів, до яких призводять неефективні управлінські рішення. У процесі вивчення дисципліни «Фінансовий облік у банках» студенти повинні володіти питаннями не тільки теоретичного характеру, але й практичного, зокрема, відносно здійснення процесу бухгалтерського обліку кредитних та депозитних операцій банків, операцій з готівковими коштами, цінними паперами, обліку капіталу та фінансових результатів їх діяльності.

Навчальна дисципліна «Фінансовий облік у банках» є вибірковою та вивчається згідно з навчальним планом підготовки фахівців освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Мета навчальної дисципліни:

Метою викладання даної навчальної дисципліни є формування знань та практичних навичок щодо застосування принципів, прийомів і методів фінансового обліку у банках, набуття вмінь з підготовки й використання облікової інформації для аналітичної діяльності та обґрунтування управлінських рішень у банківському бізнесі.

Для досягнення мети поставлені такі завдання:

формування у студентів вміння визначати економічний вплив операцій банків на зміни у фінансовій звітності, вивчення методики підготовки й інтерпретації основних фінансових звітів;

оволодіння студентами знань з основних правил оцінювання, обліку і відображення у звітності банків активів, зобов'язань і капіталу, впливу доходів і витрат банків на їх фінансові результати.

Курс	4	
Семестр	7	
Кількість кредитів ECTS	4	
Аудиторні навчальні заняття	лекції	28
	семінарські, практичні	16
	лабораторні	16
Самостійна робота	60	
Форма підсумкового контролю	залік	

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Бухгалтерський облік	Фінансовий менеджмент у банку
Основи фінансової грамотності	Банківське регулювання та нагляд
Гроші і кредит	Кредитний менеджмент
Банківська справа	Управління банківськими ризиками

2. Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Компетентності	Результати навчання
Здатність здійснювати бухгалтерські проведення з формування власного капіталу, депозитних та розрахункових операцій	<p>Вміти описувати банківські операції у термінах фундаментальної облікової моделі та обирати необхідні бухгалтерські рахунки для запису операцій</p> <p>Знати принципи фінансового обліку при відображенні банківських операцій</p> <p>Вести облік підкріплення каси філії з каси банків, підкріплення каси одного банку з каси іншого банку, підкріплення каси банків Національним банком</p> <p>Вести облік операцій з купівлі-продажу готівкової іноземної валюти</p> <p>Обліковувати операції за поточними рахунками клієнтів банків</p> <p>Відкривати депозитні рахунки, вести облік погашення депозиту, нарахування і сплати процентів за депозитом</p> <p>Вести облік номіналу депозиту під час виплати процентів за період та авансом</p> <p>Відображати в обліку операції із застосуванням платіжних доручень</p> <p>Вести фінансовий облік операцій під час розрахунків акредитивами</p> <p>Вести облік сум незареєстрованого та зареєстрованого статутного капіталу банків</p> <p>Вести облік емісійних різниць у процесі первинного розміщення акцій</p> <p>Обліковувати операції з викупу банками акцій власної емісії та їх подальшої реалізації</p> <p>Вести облік операцій, пов'язаних із нарахуванням дивідендів та розрахунками з акціонерами</p>
Здатність відображати у фінансовому обліку вкладення у цінні папери, кредитні операції, а також доходи та витрати банків	<p>Вести облік отриманих та наданих кредитів, номінал кредиту, кредитного договору та зобов'язань з кредитування, гарантій та застави</p> <p>Вести облік нарахованих доходів та витрат, пов'язаних з кредитною діяльністю</p> <p>Вести облік операцій репо</p> <p>Вести облік кредитних операцій, пов'язаних з вексельним обігом</p> <p>Вести облік факторингових та лізингових операцій</p> <p>Формувати та обліковувати резерви під кредитні ризики</p> <p>Вести облік цінних паперів за справедливою вартістю</p>

	<p>через прибутки/збитки та через інший сукупний дохід (записи з придбання, переоцінки, нарахування доходів та реалізації)</p> <p>Вести облік цінних паперів за амортизованою собівартістю (записи з придбання, нарахування доходів та реалізації)</p> <p>Вести облік цінних паперів власного боргу банків</p> <p>Вести облік зменшення корисності цінних паперів, формування резервів та інвестицій в асоційовані та дочірні компанії</p> <p>Вести облік доходів, витрат та фінансового результату діяльності банків</p> <p>Застосовувати методику складання балансів банків</p> <p>Застосовувати методику складання звіту про фінансові результати та звіту про рух грошових коштів</p>
--	---

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Облік розрахунково-касових операцій та формування ресурсів банків

Тема 1. Система бухгалтерського обліку у банках

1.1. Роль обліку в системі управління банком та його види. Система обліку в банках. Характеристика, взаємозв'язок і відмінності фінансового, управлінського та податкового обліку. Основні принципи бухгалтерського обліку в банках.

1.2. Склад фінансової звітності банків України. Визначення та цілі фінансової звітності. Класифікація фінансових звітів. Структура і зміст форм фінансової звітності: звіт про фінансовий стан (баланс); звіт про прибутки і збитки та інший сукупний дохід (звіт про фінансові результати); звіт про зміни у власному капіталі (звіт про власний капітал); звіт про рух грошових коштів. Облікові формули форм фінансової звітності. Вимоги до складання фінансової звітності.

1.3. Опрацювання інформації в обліковій системі. Необхідність запису кожної банківської операції в термінах облікової моделі. Аналіз операцій для правильної реєстрації в системі бухгалтерського обліку. Класифікація бухгалтерських рахунків. Основи побудови та особливості Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України. Характеристика 1 – 9 класів Плану рахунків.

1.4. Характеристика принципів фінансового обліку в банках. Основні принципи фінансового обліку, їх зміст та форми реалізації. Принцип нарахування та його практичне застосування.

Тема 2. Облік операцій банків з готівковими коштами

2.1. Організація обліку касових операцій банків. Види касових операцій банків. Організація касової роботи. Прибуткові та видаткові касові документи. Характеристика грошових коштів та їх місце в балансі банків. Облік прибуткових та видаткових касових операцій банків.

2.2. Облік операцій з підкріплення каси банків готівкою. Правила здійснення операцій з підкріплення готівкою. Характеристика рахунків дебіторської та кредиторської заборгованості за операціями з готівкою. Підкріплення каси філії з каси банку. Підкріплення каси одного банку з каси іншого банку. Підкріплення каси банків з каси НБУ. Здача надлишків готівки або зношених грошей банківськими установами.

2.3. Особливості обліку операцій з готівковою іноземною валютою. Сутність обмінних операцій банків та нормативне забезпечення їх здійснення. Правила здійснення валютообмінних операцій. Технічні рахунки 3800 "Позиція банку щодо іноземної валюти та банківських металів" та 3801 "Еквівалент позиції банку щодо іноземної валюти та банківських металів". Облік операцій з купівлі-продажу іноземної валюти.

Тема 3. Інструменти безготівкових розрахунків та облік операцій банків за цими розрахунками

3.1. Характеристика грошового обігу та платіжних інструментів клієнтів банків. Сутність грошового обігу та принципи його організації. Призначення поточних рахунків. Процедура відкриття поточних рахунків для суб'єктів господарювання та фізичних осіб. Формування аналітичної складової номера поточного рахунку. Схема рахунків до запитання. Відображення операцій за поточними рахунками.

3.2. Облік операцій при розрахунках платіжними дорученнями. Характеристика форми розрахунків із застосуванням платіжних доручень. Реквізити платіжного доручення. Відображення операцій із застосуванням платіжних доручень у бухгалтерському обліку.

3.3. Облік операцій при розрахунках платіжними вимогами та платіжними вимогами-дорученнями. Схема документообігу при розрахунках платіжними вимогами та платіжними вимогами-дорученнями. Реквізити платіжних вимог та вимог-доручень та необхідність їх перевірки банками. Бухгалтерські записи з відображення розрахунків платіжними вимогами та вимогами-дорученнями.

3.4. Облік операцій при розрахунках розрахунковими чеками. Сфера застосування розрахункових чеків та правила їх заповнення. Схема документообігу при розрахунках розрахунковими чеками. Відображення в обліку операцій з розрахунковими чеками.

3.5. Облік операцій при розрахунках акредитивами. Характеристика акредитивної форми розрахунків. Відкличний та безвідкличний акредитив. Особливості обліку покритого акредитива з депонуванням коштів покупця в банку-емітенті. Схема документообігу при розрахунках покритими акредитивами з депонуванням коштів покупця в банку постачальника.

Тема 4. Облік депозитів та інших зобов'язань банків

4.1. Визнання, оцінка й класифікація зобов'язань банків та характеристика рахунків для їх обліку. Джерела формування ресурсів банків. Особливості подання зобов'язань банків у бухгалтерському балансі. Сутнісні ознаки зобов'язань банків.

4.2. Облік банківських депозитів. Зміст депозитних операцій та види депозитів. Характеристика та порядок відкриття депозитних рахунків. Облік номіналу депозиту при виплаті процентів за період та авансом. Облік нарахування і сплати процентів за депозитом. Облік погашення депозиту.

4.3. Облік отриманих міжбанківських кредитів. Міжбанківські кредити як джерело позикових коштів банків. Характеристика рахунків обліку міжбанківських кредитів. Правила відображення операцій з отримання міжбанківських кредитів.

Тема 5. Облік власного капіталу банків

5.1. Система рахунків для обліку статутного капіталу банків. Структура капіталу банків. Характеристика груп 500 "Статутний капітал банку", 501 "Емісійні різниці та додаткові внески", 502 "Загальні резерви та фонди банку", 503 "Результати минулих років", 504 "Результати звітного року", 510 "Результати переоцінки".

5.2. Облік операцій з формування капіталу. Порядок обліку операцій під час формування статутного фонду до реєстрації банків. Облік сум зареєстрованого статутного капіталу банків. Облік емісійних різниць у процесі первинного розміщення акцій.

5.3. Облік операцій з власними акціями під час їх викупу і перепродажу, нарахування та виплати дивідендів. Характеристика рахунку 5002 "Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (власників)". Облік операцій з викупу банком акцій власної емісії та їх подальшої реалізації. Бухгалтерський облік операцій, пов'язаних із нарахуванням дивідендів та розрахунками з акціонерами.

Змістовий модуль 2

Облік основних активних операцій та фінансових результатів діяльності банків

Тема 6. Облік кредитних активів банків

6.1. Сутність кредитних операцій. Документальне оформлення видачі кредиту. Види банківського кредитування. Складання кредитного договору. Структура відображення кредитів у Плані рахунків бухгалтерського обліку.

6.2. Облік прямого банківського кредитування. Облік номіналу кредиту. Облік кредитного договору та зобов'язань з кредитування. Облік гарантій та застави. Облік нарахованих доходів. Облік погашення кредиту.

6.3. Облік операцій кредитного характеру. Характеристика операцій кредитного характеру. Сутність операцій репо та правила їх здійснення. Облік операцій репо. Сутність операцій з урахування векселів. Особливості вексельного кредиту. Відображення в обліку кредитних операцій, пов'язаних з вексельним обігом. Зміст і послідовність факторингових та лізингових операцій, бухгалтерські записи з їх відображення.

6.4. Облік формування та використання резервів під кредитні ризики. Порядок формування резервів під кредитні ризики. Відображення на рахунках формування та використання резервів за кредитною заборгованістю.

Тема 7. Облік операцій банків з цінними паперами

7.1. Облік цінних паперів за справедливою вартістю через прибутки/збитки та через інший сукупний дохід. Характеристика рахунків для обліку цінних паперів за справедливою вартістю. Відображення в обліку придбання акцій та інших цінних паперів з нефіксованим прибутком та придбання боргових цінних паперів з дисконтом або з премією. Облік переоцінки, нарахування доходів за цінними паперами, які обліковуються за справедливою вартістю та бухгалтерські записи з їх реалізації.

7.2. Облік цінних паперів за амортизованою собівартістю. Характеристика рахунків для обліку цінних паперів за амортизованою собівартістю. Бухгалтерські записи щодо придбання, нарахування доходів та реалізації цінних паперів, які обліковуються за амортизованою собівартістю.

7.3. Облік зменшення корисності цінних паперів, формування резервів та інвестицій в асоційовані та дочірні компанії. Ознаки зменшення корисності цінних паперів. Правила відображення в обліку формування резервів під знецінення цінних паперів. Облік балансової вартості інвестицій в асоційовані і дочірні компанії.

7.4. Облік операцій з цінними паперами власної емісії. Облік боргових цінних паперів власного боргу. Особливості відображення дисконту і премії за цінними паперами власної емісії.

Тема 8. Облік доходів, витрат і фінансового результату діяльності банків

8.1. Класифікація доходів та витрат банків. Сутність процентних доходів і витрат; комісійних доходів і витрат; прибутків (збитків) від торговельних операцій; доходу у вигляді дивідендів; витрат на формування спеціальних резервів банку; доходів від повернення раніше списаних активів; інших операційних доходів і витрат; загальних адміністративних витрат; податку на прибуток; непередбачених доходів і витрат.

8.2. Загальні принципи відображення в бухгалтерському обліку доходів і витрат. Визнання банком доходів і витрат із застосуванням принципу нарахування та відповідності. Закриття рахунків доходів та витрат на рахунки 5040 П "Прибуток звітного року" або 5041 А "Збиток звітного року".

8.3. Відображення в бухгалтерському обліку доходів банків. Нарахування доходів за операціями в національній валюті та в іноземній валюті. Облік отримання банком коштів за раніше визнаними нарахованими доходами.

8.4. Відображення в бухгалтерському обліку витрат банків. Облік нарахування процентних, комісійних та інших витрат у національній та іноземній валюті. Облік попередньої оплати (авансу) процентних, комісійних та інших витрат. Відображення в бухгалтерському обліку витрат на утримання персоналу (нарахування та сплата заробітної плати та прирівняних до неї платежів, нарахування та утримання обов'язкових зборів). Бухгалтерські записи з виплати та розрахунків за авансами, виданими працівникам банку під звіт (на відрядження та інші господарські витрати).

Теми лабораторних занять

Лабораторна робота 1. Складання фундаментальної облікової моделі. Складання балансу банку та визначення його структури.

Лабораторна робота 2. Визначення елементів звіту "Звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід" ("Звіту про фінансові результати").

Лабораторна робота 3. Визначення впливу банківських операцій на стан активів, зобов'язань та капіталу.

Лабораторна робота 4. Визначення структури власного капіталу та зобов'язань банків.

Лабораторна робота 5. Аналіз кредитного портфеля банків та відображення операцій на рахунках бухгалтерського обліку.

Лабораторна робота 6. Визначення економічного змісту бухгалтерських проведень за банківськими операціями.

Лабораторна робота 7. Складення комплексних бухгалтерських проведень за банківськими операціями.

Лабораторна робота 8. Визначення складу та структури доходів і витрат банків.

4. Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні, лабораторні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця, контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних та лабораторних занять і оцінюється сумою набраних балів

(максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту складати залік – 60 балів);

модульний контроль, що проводиться з ініціативи викладача з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля. Модульний контроль проводиться у формі колоквиуму;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового заліку, відповідно до графіку навчального процесу.

Поточний контроль передбачає наступні види:

1. Фронтальне опитування проводиться у формі бесіди викладача з групою. За його допомогою викладач може перевірити виконання студентами домашнього завдання, з'ясувати готовність групи до вивчення нового матеріалу, визначити сформованість основних понять, засвоєння нового навчального матеріалу, який був тільки що розібраний на занятті.

2. Індивідуальне опитування передбачає ґрунтовні, розгорнуті відповіді студентів на питання, що відносяться до досліджуваного навчального матеріалу. Питання індивідуального опитування стимулюють студентів логічно мислити, порівнювати, аналізувати, доводити, підбирати переконливі приклади, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, робити обґрунтовані висновки.

3. Письмові контрольні роботи – ефективний метод перевірки й оцінки знань, умінь і навичок студентів, а також їх творчих здібностей і дають можливість в найбільш короткий термін одночасно перевірити засвоєння навчального матеріалу всіма студентами групи та визначити напрямки для індивідуальної роботи з кожним. Однорідність робіт, що виконуються студентами, дозволяє пред'являти до всіх однакові вимоги і об'єктивно оцінити результати навчання.

4. Тестування – це перевірка знань, що здійснюється у формі відповідей студентів на різні питання. Тестовий контроль дає можливість при незначних витратах аудиторного часу перевірити усіх студентів. Чим більше тестових завдань, тим надійніше оцінка знань. Тести є «закритими», тобто мають варіанти відповідей; питання є стислими і абсолютно ясними; оптимальна кількість відповідей не перевищує 4–6. Кожен варіант відповіді є стислим і абсолютно ясним.

5. Колоквиум – це форма перевірки і оцінювання знань студентів у системі освіти у вищих навчальних закладах. Становить проміжний міні-екзамен, що проводиться з ініціативи викладача. Має на меті оцінити поточний рівень знань студентів та вміння їх застосовувати у практичній діяльності. На колоквиум виносяться усі пройдені теми і студент, як на підсумковому іспиті, отримує єдину оцінку, яка йде в залік з дисципліни.

Підсумковий контроль з дисципліни "Фінансовий облік у банках" проводиться у формі заліку, який полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу та на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних та лабораторних заняттях, самостійної роботи.

Підсумкова кількість балів з навчальної дисципліни (максимум 100 балів), визначається як сума балів за результати успішності студента при поточному контролі, включаючи колоквиум або підсумкову комплексну контрольну роботу.

Бали, отримані за колоквиум або підсумкову комплексну контрольну роботу, додаються до балів за поточну успішність. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру. Сумарний результат у балах складає: «60 і більше балів – зараховано», «59 і менше балів – не зараховано» і заноситься у залікову «Відомість обліку успішності» навчальної дисципліни.

Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів. Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним

апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних та лабораторних заняттях.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих за колоквиум, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни. У випадку отримання менше 60 балів студент обов'язково здає залік після закінчення екзаменаційної сесії у встановлений деканом факультету термін, але не пізніше двох тижнів після початку семестру. У випадку повторного отримання менше 60 балів декан факультету призначає комісію у складі трьох викладачів на чолі із завідувачем кафедри та визначає термін перескладання заліку, після чого приймається рішення відповідно до чинного законодавства: "зараховано" – студент продовжує навчання за графіком навчального процесу, а якщо "не зараховано", тоді декан факультету пропонує студенту повторно вивчення навчальної дисципліни протягом наступного навчального періоду самостійно.

Розподіл балів за тижнями

Теми змістового модуля			Лекції	Практичні	Лабораторні	Домашні завдання	Поточні КР	Колоквиум	Усього
1	2	3							
Змістовий модуль 1 Облік розрахунково-касових операцій та формування ресурсів банків	Тема 1	1 тиждень	0,5		3				3,5
		2 тиждень	0,5	1		1			2,5
		3 тиждень	0,5		3	0,5			4
	Тема 2	4 тиждень	0,5	0,5		0,5	10		11,5
	Тема 3	5 тиждень	0,5		4	0,5			5
	Тема 4	6 тиждень	0,5	5		0,5			6
		7 тиждень	0,5		4	0,5			5
	Тема 5	8 тиждень	0,5					12	12,5
Змістовий модуль 2 Облік основних активних операцій та фінансових результатів діяльності банків	Тема 6	9 тиждень	0,5		5	0,5			6
		10 тиждень	0,5	0,5		0,5			1,5
		11 тиждень	0,5		3	0,5			4
	Тема 7	12 тиждень	0,5	5		0,5			6
		13 тиждень	0,5		5	0,5			6
	Тема 8	14 тиждень	0,5			0,5	10		11
		15 тиждень			3	0,5			3,5
		16 тиждень						12	12
17 тиждень			–	–	–	–	–	0	
Усього			7	12	30	7	20	24	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	

5.Рекомендована література

Основна

1. Кіндрацька Л. М. Фінансовий та управлінський облік в банках: підручник / Л. М. Кіндрацька. – Київ : КНЕУ, 2008. – 816 с.
2. Литвин Н. Б. Фінансовий облік у банку : підручник / Н. Б. Литвин. – Київ : "Хай-Тек Прес", 2010. – 608 с.
3. Облік і аудит у банках : навч. посіб. / О. В. Васюренко, Л. В. Сердюк, О. М. Сидоренко та ін. ; за ред. О. В. Васюренка. – Київ : Знання, 2006. – 595 с.
4. Облік і аудит у банках : навч. посіб. / О. Г. Коренева, Н. Г. Слав'янська, Н. Г. Євченко та ін.; за ред. О. Г. Кореневої, Н. Г. Слав'янської. – Суми : ВТД "Університетська книга", 2007. – 493 с.
5. Сімаков К. І. Облік у банках: навч. посіб. / К. І. Сімаков, О. О. Каменська, А. Ю. Нікітіна. – Краматорськ : ДДМА, 2011. – 195 с.
6. Табачук Г. П. Фінансовий облік у банках : навч. посіб. / Г. П. Табачук, О. М. Сарахман, Т. М. Бречко. – Київ : Центр учбової літератури, 2010. – 424 с.
7. Фінансовий облік у банках : навч. посіб. / А. М. Герасимович [та ін.] ; за заг. ред. А. М. Герасимовича. – Київ : КНЕУ, 2010. – 550 с.
8. Чмутова І. М. Фінансовий облік у банках : навчальний посібник для студентів напряму підготовки 6.030508 "Фінанси і кредит" / І. М. Чмутова, К. М. Азізова, О. В. Лебідь. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 360 с.

Додаткова

9. Ботвинкин В. М. Беседы о банковском учете / В. М. Ботвинкин. – 2-е изд., доп. и перераб. – Днепропетровск : АРТ-ПРЕСС, 2005. – 384 с.
10. Литвин Н. Б. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності комерційних банків : навч. посіб. / Н. Б. Литвин. – Тернопіль : Карт-бланш, 2003. – 362 с.
11. Облік і аудит у банках : підручник / А. М. Герасимович, Л. М. Кіндрацька, Т. В. Кривов'яз та ін. ; за ред. проф. А. М. Герасимовича. – Київ : КНЕУ, 2005. – 536 с.
12. Спьяк Г. І. Облік і аудит у банках : навч. посіб. / Г. І. Спьяк, Т. І. Фаріон. – Київ : Атіка, 2004. – 328 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

13. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій в іноземній валюті та банківських металах у банках України, затверджена Постановою Правління НБУ від 17.11.2004 р.

№ 555; зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1511-04>.

14. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій з готівковими коштами та банківськими металами в банках України, затверджена Постановою Правління НБУ від 20.10.2004 р. № 495; зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1425-04>.

15. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій із фінансовими інструментами в банках України, затверджена Постановою Правління НБУ від 21.02.2018 р. № 14 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0014500-18/ed20180221>.

16. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затверджена Постановою Правління НБУ від 21.01.2004 р. № 22; зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04>.

17. Інструкція про ведення касових операцій банками в Україні, затверджена Постановою Правління НБУ від 25.09.2018 р. № 103 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0103500-18>.

18. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України, затверджена Постановою Правління НБУ від 11.09.2017 р. № 89 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/PB17131.html.

19. Інструкція про порядок відкриття і закриття рахунків клієнтів банків та кореспондентських рахунків банків-резидентів і нерезидентів, затверджена Постановою Правління НБУ від 12.11.2003 р. № 492; зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1172-03>.

20. Інструкція про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України, затверджена Постановою Правління НБУ від 24.10.2011 р. № 373; зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1288-11>.

21. Офіційний сайт Національного банку України. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>.

22. План рахунків бухгалтерського обліку банків України, затверджений постановою Правління НБУ від 11.09.2017 р. № 89 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/PB17131.html.

23. Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями, затверджене постановою Правління НБУ від 30.06.2016 р. № 351 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16>.

24. Правила бухгалтерського обліку доходів і витрат банків України, затверджені Постановою Правління НБУ від 27.02.2018 р. № 17 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0017500-18>.

25. Щодо таблиці відповідності балансових рахунків за Планом рахунків бухгалтерського обліку банків України N 280 та нових змін. Лист НБУ від 10.08.2017 р. N 60-0004/55663 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://ips.ligazakon.net/document/view/lb17179?an=1>.